

Raak wegwijs in het hoger onderwijs

In Vlaanderen bieden verschillende soorten instellingen erkende opleidingen aan in het hoger onderwijs. Op zoek naar de adressen van de hogescholen of universiteiten? Ga dan snel naar pagina 26!

Aan de hogescholen kan je professioneel gerichte opleidingen volgen. Binnen het kader van een School of Arts kan je er ook academisch gerichte kunstopleidingen volgen in het studiegebied audiovisuele en beeldende kunst en het studiegebied muziek en podiumkunsten. Aan de universiteiten kan je academisch gerichte opleidingen volgen, met uitzondering van de academische kunstopleidingen.

Ook CVO's en secundaire scholen (voor hbo5) kunnen hoger onderwijs organiseren in samenwerking met hogescholen. De Hogere Zeevaartschool biedt binnen het studiegebied nautische wetenschappen zowel professionele als academische opleidingen aan.

Volg een professionele bachelor

Professionele bacheloropleidingen zijn in de eerste plaats gericht op de beroepspraktijk. Ze hebben tot doel je te brengen tot een niveau van algemene en specifieke kennis. Je verwerft ook competenties die nodig zijn voor de zelfstandige uitoefening van een beroep of een groep van beroepen. Een professioneel gerichte bacheloropleiding biedt dus een directe uitstroombmogelijkheid naar de arbeidsmarkt. Professionele bacheloropleidingen hebben een studieomvang van minstens honderdtachtig studiepunten. Een bacheloropleiding wordt afgesloten met een bachelorproef.

Na je professionele bachelor

- » Na een bacheloropleiding kan je een **bachelor-na-bacheloropleiding (banaba)** volgen. Die opleidingen zorgen voor een verbreding of specialisatie van je bacheloropleiding.

Volg een academische bachelor

Academische bacheloropleidingen leggen de nadruk op een brede academische (theoretische) vorming of een vorming in de kunsten. Ze zijn gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek en bereiden je voornamelijk voor op een masteropleiding. Je kan ook uitstromen naar de arbeidsmarkt.

Academische bacheloropleidingen hebben een studieomvang van minstens honderdtachtig studiepunten.

Na je academische bachelor

Masteropleidingen leggen de nadruk op gevorderde wetenschappelijke of artistieke kennis en competenties. Die heb je nodig voor de zelfstandige beoefening van wetenschap of kunst, of voor de uitoefening van een beroep. Een masteropleiding wordt afgesloten met een masterproef.

Een masteropleiding heeft een studieomvang van minstens zestig studiepunten. Een instelling voor hoger onderwijs kan naast een gewone master ook een onderzoeksmaster van honderdtwintig studiepunten inrichten.

- » Een **master-na-masteropleiding (manama)** volgt op een andere masteropleiding. Die opleidingen zorgen ervoor dat je je vergaarde kennis en competenties binnen een bepaald studiegebied verder kan uitbouwen.

Doctoreren?

Wil je een doctoraat behalen, dan moet je uitzonderlijk wetenschappelijk onderzoek verrichten en je doctoraatsproefschrift publiek presenteren en verdedigen. Wie ervoor kiest om te doctoreren, krijgt de kans om zich vier tot zes jaar te verdiepen in onderzoek. Wanneer je deze periode succesvol afrondt, krijg je de titel en het diploma van doctor, de hoogste academische graad die je in België kan behalen.

Hoger beroepsonderwijs (hbo5) is ook hoger onderwijs

De opleidingen van het hoger beroepsonderwijs (hbo5) bereiden je voor op een beroep en zijn gericht op doorstroom naar bacheloropleidingen. Het niveau van de opleidingen is hoger dan in het secundair onderwijs, maar lager dan in een professionele bacheloropleiding.

De '5' in de naam 'hbo5' verwijst trouwens naar het 5de niveau van de Vlaamse kwalificatiestructuur.

Hbo5 volg je in een centrum voor volwassenenonderwijs. Er is één uitzondering: de opleiding hbo5 Verpleegkunde volg je in een school voor voltijds secundair onderwijs. Het centrum voor volwassenenonderwijs en de school voor voltijds secundair onderwijs organiseren de hbo5-opleidingen samen met een hogeschool. Als je geslaagd bent voor alle modules van het hoger beroepsonderwijs ontvang je het **diploma van gegradueerde**.

Je kan een diploma van gegradueerde behalen in een van de volgende studiegebieden:

- » Biotechniek
- » Gezondheidszorg
- » Handelswetenschappen en bedrijfskunde
- » Industriële wetenschappen en technologie
- » Sociaal-agogisch werk

Wat zijn de toelatingsvoorwaarden voor hbo5?

Om toegelaten te worden tot een hbo5-opleiding moet je voldaan hebben aan de deeltijdse leerplicht (18 jaar of ouder zijn voor 31 december van het schooljaar waarin je je inschrijft).

Daarnaast moet je een van de volgende studiebewijzen bezitten:

- » Een studiegetuigschrift van het 2de leerjaar van de 3de graad van het secundair onderwijs;
- » Een diploma van secundair onderwijs;
- » Een certificaat van een opleiding van het secundair onderwijs voor sociale promotie van minimaal negenhonderd lestijden;
- » Een certificaat van een opleiding van het secundair volwassenenonderwijs van minimaal negenhonderd lestijden;
- » Een diploma van het hoger onderwijs voor sociale promotie;
- » Een certificaat van het hoger beroepsonderwijs;
- » Een diploma van het hoger beroepsonderwijs;
- » Een diploma van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan;
- » Een diploma van bachelor of master;
- » Een studiebewijs dat krachtens een wettelijke norm, een Europese richtlijn of een internationale overeenkomst als gelijkwaardig met een van de bovenstaande studiebewijzen is erkend.

Wie geen van die studiebewijzen behaald heeft, moet slagen voor een toelatingsproef om zich te mogen inschrijven. Contacteer de instelling waar je de opleiding wil volgen, om die mogelijkheid te bespreken.

Wil je je inschrijven in een hbo5-opleiding aan een centrum voor volwassenenonderwijs, dan moet je ook de Belgische nationaliteit hebben of voldoen aan de voorwaarden voor wettig verblijf in België.

Hoe inschrijven?

Je schrijft je in een school voor voltijds secundair onderwijs of een centrum voor volwassenenonderwijs in. De instellingen bepalen zelf hoe je moet inschrijven, tot wanneer je kan inschrijven en wat je moet meebrengen.

Concrete informatie vind je op de website van de instelling waar je wil studeren.

Zijn er kosten?

De inschrijving in het hoger beroepsonderwijs voor verpleegkunde is gratis. In een centrum voor volwassenenonderwijs betaal je 1.5 euro per lestijd. Als je het financieel moeilijk hebt en aan bepaalde voorwaarden voldoet, kan je volledige of gedeeltelijke vrijstelling van het inschrijvingsgeld krijgen. Bij de hbo5-opleiding Verpleegkunde heb je onder bepaalde voorwaarden recht op studietoelagen (bij de hbo5-opleidingen in een centrum voor volwassenenonderwijs niet). Meer over studietoelagen op pagina 38.

Toekomst

Vanaf september 2019 dragen de centra voor volwassenenonderwijs de hbo5-opleidingen over aan de hogescholen, waar je jouw opleiding kan verderzetten (uitgezonderd de hbo5 Verpleegkunde die aan de school voor secundair onderwijs blijft).